

Berättelsen om kulturstaden Jakobstad år 2022	2
MERA TILLSAMMANS	4
Kulturpolitiskt program för staden Jakobstad	5
"TEKEMISEN MEININKI"	5
KUPOLIS MÅL OCH BEGRÄNSNINGAR	6
ARBETET MED KUPOLI	7
Kulturaktörer och samarbete i Jakobstad	8
KULTURLOKALER	8
STADENS KULTURVÄSENDE	9
Stadsbiblioteket, Jakobstads museum, de svensk- och finskspråkiga arbetarinstitutionen	9
Kulturbyrån	9
LÄROANSTALTER	9
Jakobstadsnejdens musikinstitut	9
Grundläggande konstundervisning	9
Jakobstads Sinfonietta	9
Novia	10
Schaumansalen	10
Yrkesakademin i Österbotten	10
ANDRA AKTÖRER SOM HAR HÖRTS I SAMBAND MED KUPOLI	10
GEMENSAMMA ÅTERKOMMANDE EVENEMANG	10
Gemensamma värden och teman	11
STRATEGIER OCH LAGSTIFTNING	11
KULTURAKTÖRERNAS GEMENSAMMA VÄRDEN OCH MÅL	14
Kvalitet och kreativitet	14
Pluralism och kulturell mångfald	15
Delaktighet, involvering och samhörighet	15
Tillgänglighet – ännu lägre trösklar	16
Publikarbete – att våga sig utanför det invanda	16
Samarbete – starka tillsammans	17
En bra stad ännu bättre: hur ska vi gå vidare?	17
FRAMÅT TILLSAMMANS: REKOMMENDATIONER OCH FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER	18
Välfärd	18
Tillgänglighet	19
Regionalt Kupoli-program	19
Kommunikation	20
Samarbete	20

BILAGOR	21
BILAGA 1. Kommunikationsplan och dess förverkligande	22
KULTURAKTÖRER	22
KULTURPUBLIKEN OCH INVÅNARNA	22
BILAGA 2. Utvecklingsidéer	23
SAMARBETE MELLAN STADEN JAKOBSTAD OCH ANDRA PROFESSIONELLA KULTURUTÖVARE	24
KOMMUNIKATION	24

Berättelsen om kulturstaden Jakobstad år 2022

Berättelsen om kulturstaden Jakobstad är en sammanfattning av de åsikter, förhoppningar och drömmar som kulturaktörer, kulturutövare och stadsbor gett uttryck för under beredningen av programmet. I kulturstaden Jakobstad njuter invånarna av kultur och konst både som publik och utövare. De professionella konstutövarna har ändamålsenliga utrymmen och arbetsredskap samt fungerande samarbetsforum. Också turisterna, som i allt större skaror söker sig till staden, gläds över det rikliga utbudet. Det finns alla förutsättningar för den här framtidsvisionen.

Det kulturpolitiska programmet har siktet inställt på tiden efter reformen av regionförvaltningen, då ett nytt statsandelssystem för kulturen har trätt i kraft och det kulturpolitiska programmet har utvidgats till att omfatta hela regionen. Målet är en framtid, där stadens kulturväsende, läroanstalterna, föreningarna och de professionella konstutövarna samarbetar. Kontakterna med social- och hälsovårdsväsendet är aktiva, tillsammans främjar man invånarnas välbefinnande och fäster hela tiden uppmärksamhet vid att kulturen ska vara tillgänglig och hinderfri.

I framtiden är kultursamarbetet regelbundet och koordinerat i hela regionen, det ger kulturpubliken möjlighet till delaktighet och aktiverar utövarna. Såväl små som stora aktörer på det kulturella fältet deltar i den gemensamma planeringen. Stadens kulturbyrå ansvarar för att det ordnas träffar för kulturaktörerna och för att träffarna dokumenteras. I framtiden kommer det regionala kulturpolitiska programmet förhoppningsvis att aktivt fungera som en del av programmet för hela landskapet.

Enligt staden Jakobstads strategi betonar man i staden kulturens och konstens roll för invånarnas välbefinnande, en levande tvåspråkighet både när det gäller verksamheten och

informationen om densamma och man beaktar kulturens och konstens sysselsättande betydelse – både direkt och indirekt: kulturföretag, turistaktörer, undervisningen i konst och kultur vid läroanstalter och inom vuxenundervisningen är viktiga arbetsgivare.

Musikinstitutet har utvecklats till en kulturskola, där man ger grundläggande konstundervisning såväl i musik, bildkonst som inom de nyligen påbörjade undervisningsprogrammen i dans, teater och ordkonst. De konstnärliga programmen vid Novia har kompletterats med scenkonst, och utrymmena används flitigt tillsammans med amatörteatrarna. Kulturen ingår som en självklar del i grundskolornas och gymnasiernas läroplaner och finns också med i innehållet vid andra läroanstalter. I planen för kulturfostran inom stadens skolväsende betonas lokala aspekter.

Jakobstad har rykte om sig att vara en kulturstad. Turister söker sig till staden under festivaler, temaveckor och stora evenemang. Jakobs Dagar, som har förnyats, Jakobstad Music & Arts in Pietarsaari, Runebergsveckan och RUSK-festivalen drar publik och förenar stadsborna. Evenemangen har samlats under teman och rubriker som är gemensamma för aktörerna, vilket gör att också små tillställningar hittar sin publik. Ortsborna njuter av samtal mellan gästande författare, konstutställningar, bandkvällar samt framträdanden av och konserter med inhemska och utländska artister i Schaumansalen, museet och kyrkorna, på After Eight, Friends, O'Learys och andra platser.

Det finns en skild utställningslokal för modern konst, i Tobaksmagasinet ordnas fortsättningsvis högklassiga utställningar, som produceras av Jakarte och andra aktörer inom bildkonst, de professionella bildkonstnärernas behov har tillgodosetts. Teatrarna har välfungerande utrymmen, studerande berikar verksamheten på scenerna och får praktisk erfarenhet när de uppträder tillsammans med amatörteatrarna. Biografen mår bra och arbetarinstitutionens och BioRex gemensamma filmklubb är populär. Kursdeltagarna fyller Arbis och det finskspråkiga arbetarinstitutionens lokaler, antalet besökare på biblioteket och museet har ökat under de senaste åren. Gatukonst och offentlig konst är ett speciellt utvecklingsobjekt i staden, modevisningar och -evenemang erbjuds också och matkulturen lyfts fram särskilt i samband med sommarevenemangen. Procentprincipen har iakttagits vid grundläggande renoveringar och byggprojekt, dvs. en procent av kostnaderna har använts för anskaffning av fasta konstverk eller konstverk som ska placeras i lokalen eller för deltagande konst.

Konst- och kulturupplevelser får stadsborna att må bra också i framtiden och höjer deras livskvalitet. Invånarna bekantar sig med kulturellt innehåll vid presentationer av olika verk och möten med konstnärer. De ivrigaste deltar i workshopar och fördjupar sina insikter i kultur, vilket ökar den konstnärliga njutningen. Läroanstalterna deltar i publikarbetet i samarbete med biblioteket, museet, Schaumansalen och föreningarna. Gemensamma vardagsrum som biblioteket, Campus Allegro, After Eight, Työväenopistos hus och Kulturkiosken förenar invånarna, men erbjuder också trygga samlingsplatser för människor i olika ålder och med olika språk, för olika kulturgrupper och minoriteter. Kulturtjänster och -utbud för särskilda grupper tillgodoses tillsammans med övriga offentliga tjänsteleverantörer. Invånarna blir regelbundet hörda i kulturfrågor av olika slag, de känner till kanalerna för feedback och deltar aktivt i planering och utveckling, kommer med idéer i

workshopar och vid diskussionstillfällen. För ungdomar finns kulturevenemang och verksamhet som utgår från deras egna idéer. Mångfald, rättvisa, jämlikhet, samhällsansvar och gemenskap utgör grunden för verksamheten i kulturstaden.

Berättelsen om Jakobstad, dess kulturhistoria och nuvarande utbud är känd. Berättelsen är gemensam både för de svensk- och finskspråkiga i staden, för människor som flyttat hit från annat håll och människor som hör till olika kulturer. Berättelserna förenar pensionärer och skolelever, på berättarkaféerna minns man den tid som flytt och skapar nya, gemensamma minnen. Både gamla Jakobstadsbors och nyinflyttades berättelser får komma fram och berikar kulturlivet. Global och lokal kulturtradition förenas. Stadens och regionens egna belönade och uppskattade författare som skriver om Jakobstadsregionen, t.ex. Malin Klingenberg, Tommi Liimatta, Peter Sandström, Wava Stürmer och Lars Sund, bidrar till det brokiga utbudet av berättelser, men det gör också de författare som fått asyl i Jakobstad och arbetar i författarresidenset som grundats i staden. Produktifieringen av den episka traditionen är en del av stadens verksamhetsmodell. Concordia har i samarbete med andra parter ordnat utbildning i ämnet, vilket också har främjat kulturturismen.

Turisterna bekantar sig med levande historia. De klättrar upp i tobaksfabrikens klocktorn, besöker museerna, deltar i guidade kulturvandringar, bekantar sig med lokala konst- och designföretagares arbetsutrymmen på konstrundor, som ordnas året om. Turister från näromgivningen kommer till staden på dagsutfärder, som omfattar mat på någon av stadens utmärkta lunchrestauranger, besök på Nanoq, Cikoriamuseet, Aspegrens trädgård eller någon annan av stadens sevärdheter samt en konsert i kyrkan, Schaumansalen eller på någon restaurang. Schaumansalen och andra utrymmen i Campus Allegro används för utbildningstillfällen som ordnas av företag och andra organisationer. Kvällsprogrammet kan förutom en traditionell middag innehålla en konsert med studerande, en teaterföreställning eller en workshop i bildkonst som skraddarsyfts för gruppen.

Stadens turistbyrå, Citygruppen, Concordia och Finn Jakobstad har sett till att informationen och marknadsföringen i anslutning till kulturturismen fungerar smidigt. På ett och samma ställe kan man köpa biljetter till olika evenemang, inhandla kulturprodukter och -tjänster samt boka inkvartering. Regionens företagare får tillfälle att presentera sina produkter och sitt kunnande.

Det går behändigt att få information om utbudet och olika fritidssysselsättningar via en gemensam webbtjänst. En mobilapp informerar dem som rör sig i staden om platser och evenemang, och på sociala medier möter utövarna och publiken varandra. Synligheten är riksomfattande, även om apparna är regionala. I all kommunikation och vid själva evenemangen beaktas stadens huvudspråk, kommunikationen är anpassad till mottagarna både vad gäller språk, innehåll och de kommunikationskanaler som används.

Jakobstad är en kulturstad.

MERA TILLSAMMANS

Kulturpolitiskt program för staden Jakobstad

”TEKEMISEN MEININKI”

“På det hela taget uppskattar jag mycket den ‘tekemisen meininki’ som råder inom kulturlivet i Jakobstad.”

Under de sex månader som jag arbetade med Kupoli ordnades i staden kammarmusikfestivalen RUSK, den två veckor långa Runebergsveckan, kampanjen Jakobstad läser och Campus Allegros årliga Viva Allegro-fest. Jazzföreningen Jazzoo bjöd på levande musik i sin torsdagsserie, i Schaumansalen kunde man följa med operaföreställningar direkt från Metropolitans scen i New York, men i samma sal kunde man också njuta av Musikinstitutets elevkonserter. Körerna gav flitigt konserter. I Tobaksmagasinet ordnades utställningar av Jakobstads fotoklubb, Jakarte och Pro Artibus, i Galleri Gro presenterades modern konst och i Campus Allegro kunde man delta i workshopar och föreläsningar om konst. Museet och arbetarinstitutet ordnade berättarkvällar och utställningen Staden berättar, som sammanställts av museet, hade vernissage. I biblioteket ordnades författarbesök och litteraturcirklar. Allt det här och mycket annat under ett halvt år i en stad med 20 000 invånare!

Alla som jag talade med under arbetet med staden Jakobstads kulturpolitiska program började nästan utan undantag med att konstatera att Jakobstad är en kulturstad – en livlig sådan. I Jakobstad är det lätt att vara både kulturproducent och en del av publiken, om det så var frågan om professionella utövare av konst och kultur eller om amatörer. Stadens kulturliv är rikt, föreningarna har en livlig verksamhet och de som är intresserade har många möjligheter. Det finns programutbud för nästan varje dag i året, t.o.m. så mycket att det är svårt att hålla reda på allt. Ingen var likväl av den åsikten att det skulle finnas för många kulturella evenemang eller tillställningar eller möjligheter att utöva kultur.

En reform av statsandelssystemet för konst- och kulturinstitutioner är på gång och den inverkar på finansieringen av museer och scenkonst. Samtidigt framhävs kultur- och bildningsväsendets andel av de sektorer som blir kvar på kommunens ansvar i samband med reformen av regionalförvaltningen. Kulturen har samband inte bara med social- och hälsovårdstjänsterna som överförs på landskapsnivå, utan också med främjandet av kommunens livskraft och stödjandet av den lokala identiteten och demokratin. För många är kulturlivet i Jakobstad redan nu en faktor som har avgörande betydelse för den lokala identiteten.

I Kommunförbundets pressmeddelande 14.2.2017 konstateras att "konst och kultur underbygger ortsbornas samhörighet och välfärd, och när verksamheten är som bäst höjer den kommunens image och lockar turister". Till allt det här strävar också det kulturpolitiska programmet i Jakobstad.

KUPOLIS MÅL OCH BEGRÄNSNINGAR

"Det staden kan och bör göra är att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för att människor ska aktivera sig kulturellt, det vill säga inte alltid servera på silverfat men ge invånarna möjligheter att skapa det de själva vill göra."

Ett av målen för stadens kulturpolitiska program är att skapa en helhetsbild av de gemensamma målsättningarna inom kultursektorn. De kommunala aktörerna inom kultur, turism och invandrarverksamhet är med, likaså läroanstalterna och föreningarna och i viss mån företagen.

Det här är inte en heltäckande framställning, och varenda instans som producerar kultur har inte nämnts – det är inte frågan om ett ställningstagande utan enbart om begränsad tid och begränsat utrymme. Aktörer som sysslar med kulturturism, kulturarv, bildkonst, handarbete och hantverk, musik, ordkonst och litteratur samt teater har tagits med. Idrotten och matkulturen har lämnats utanför den här framställningen.

Ett annat mål är att dra upp riktlinjer för framtiden: vad borde man koncentrera sig på härnäst, vilken roll spelar kommunen, läroanstalterna och vilken roll spelar i sin tur tredje sektorn, hur och i vilka frågor kunde samarbetet mellan aktörerna främjas och vad borde man tillsammans komma överens om. Redan under processens gång skapades nya kontakter mellan aktörerna och man började fundera på gemensamma, regelbundna samlingar, som skulle vara öppna för alla aktörer inom olika områden av konst och kultur. I egenskap av strategidokument utgör det kulturpolitiska programmet endast startskottet, som förhoppningsvis kommer att utnyttjas som utgångspunkt för konkreta åtgärder.

Det är klart att det här samtidigt är Kupolis största begränsning: programmet i sig medför inte mer resurser till kulturen och det är inte heller en praktisk verksamhetsplan. Ett program som utarbetats på uppdrag av staden kan inte vara förpliktande för andra aktörer. Utan koordinering och uppföljning blir rekommendationerna lätt liggande i skrivbordslådan.

Ett tredje, viktigt mål är att främja kulturens ställning som en berikande faktor i kommuninvånarnas liv genom att lyfta fram frågor som kan lösas tillsammans, genom att fundera på invånarnas möjligheter att delta och bli delaktiga.

Kommunförbundet har uppmanat kommunerna att vara aktiva med att ordna konst- och kulturtjänster: "Det lönar sig för kommunen att överväga om kommunen vill vara enbart finansiär eller en aktiv kulturpolitisk aktör. Utbudet bör skraddarsys enligt vad kommuninvånarna vill uppleva inom konsten", konstateras det i Kommunförbundets pressmeddelande 14.2.2017. Kupoli är ett steg i den här riktningen.

LÅDA: Roligt att bli tillfrågad! Kiitos, että tällainen ohjelma tehdään!

Även om kommuninvånarna av kommentarerna att döma i huvudsak är nöjda med stadens kulturutbud, framfördes också önskemål. Mest önskades besök av professionella teatrar, teaterresor till grannstäderna, finskspråkig pop samt evenemang som är speciellt riktade till barn och unga, men också evenemang som barn och ungdomar själva har producerat. "En väletablerad scen för ungas (tonåringars) kulturutövande, med program varje vecka och publik i alla åldrar." Författarbesök, dansuppvisningar och ett mångkulturellt utbud fanns också på flera kommuninvånarens önskelista. Dessutom nämndes gatukonst och graffiti.
/LÅDAN SLUT

Förhoppningsvis kommer Kupoli att vara alla invånarens gemensamma program. Det strävar till att stärka den gemensamma bilden av Jakobstad som kulturstad. Den här publikationen är inte riktad enbart till stadens förvaltning och professionella inom kulturen utan till alla stadsbor som är intresserade av kultur och utövar kultur.

MÅL

- En helhetsbild av kultursektorn och möjligheterna till samarbete
- Riktlinjer för framtiden och rekommendationer till aktörerna
- Kulturstaden Jakobstad – vår gemensamma målsättning

BEGRÄNSNINGAR OCH AVGRÄNSNINGAR

- Programmet drar upp riktlinjer, det är ingen verksamhetsplan
- Det förpliktar inga andra än de kommunala aktörerna.

ARBETET MED KUPOLI

En målsättning för arbetet med det kulturpolitiska programmet har ända från början varit att arbeta öppet, att höra så många aktörer inom stadens kultursektor som möjligt och att samla in åsikter också av kulturutövare och allmänheten. Processen kunde ha skötts också vid skrivbordet, men om jag hade arbetat ensam skulle knappast någon annan än arbetsgruppen ha känt till arbetet och dess resultat.

Den viktigaste samarbetspartnern har varit den arbetsgrupp som bestått av aktörerna inom stadens kulturväsende och Campus Allegro samt representanter för kultursektionen. Arbetsgruppen hade redan funderat på programmet på flera möten. Gruppmedlemmarnas åsikter och anteckningar hjälpte mig att komma i gång. Kommunikationen med gruppen har skett både per e-post och på gemensamma träffar och möten på tumanhand.

För att kunna samla in åsikterna på fältet och ta till vara idéerna diskuterade programmets sammanställare under hösten 2016 och i början av år 2017 med över trettio Jakobstadsbor som på ett eller annat sätt arbetar med kultur.

Till samtalspartnerna hörde alla medlemmar i arbetsgruppen och dessutom representanter för stadens kulturbyrå, biblioteket och museet, representanter för Musikinstitutet, Novia,

Schaumansalen och Yrkesakademien samt kultursektionen. Dessutom fördes diskussioner med Novias, Musikinstitutets och konstskolan Balatakos lärare och övriga personal, med After Eight, Jakarte, Jazzoo, Kulturkiosken, Pietarsaaren eläkkeensaajat samt med stadens integrationsenhet och marknadsförings- och turistbyrå, med rektorerna för det finsk- och svenskspråkiga arbetarinstitutet, med körledare och musiker i staden samt med representanter för KulturÖsterbotten och Österbottens förbund, Citygruppen, Concordia och Finn Jakobstad och med representanter för flera föreningar.

En del diskussioner fördes på arbetsplatser, en del i lokala caféer, en del i telefon. De här samtalen har varit till ovärderlig nytta under arbetets gång. Ett stort tack till er alla som tog er tid att träffa mig!

Kommunikationen i anslutning till Kupoli presenteras noggrannare i kommunikationsplanen i bilaga 1. De idéer som kommit fram och samlats in under arbetet med programmet och som inte hör till programmets egentliga utvecklingsobjekt och verksamhetsrekommendationer har sammanställts i bilaga 2.

De direkta citat som används i programmet är tagna ur enkäter som riktats till kulturaktörer och kulturpublik.

Kulturaktörer och samarbete i Jakobstad

KULTURLOKALER

“After Eight, biblioteket, Campus Allegro, Schaumansalen, stadscentrum när det ordnas evenemang, Jakobstads museum, Tobaksmagasinet, Skata, torget. Skulle gärna se att Rådhuset, Mässkär, Gamla hamn, Pavis och gamla brandkårshuset blev centrala platser.”

I en småskalig enkät till stadsborna återkom vissa platser som är viktiga för kulturutövarna och publiken: biblioteket, museet, Campus Allegro och Schaumansalen, Tobaksmagasinet och biografen.

Av de här platserna var det särskilt biblioteket och biografen som förenade finsk- och svenskspråkiga. De finskspråkiga nämnde också Jakobstads finskspråkiga arbetarinstitut och Pietarsaaren näyttämö och de svenskspråkiga nämnde oftare After Eight, Galleri Gro och Arbis.

I ett litet men aktivt sampel kom man också ihåg Rosenlunds prästgård och Aspegrens trädgård, kyrkorna och församlingarna samt barer och restauranger som miljö för levande musik: Black Sheep, Friends Pub, Stadshotellet och O’Learys och Vive’s Pub som senare hunnit stängas.

För att skapa en helhetsbild av de lokaler som administreras av staden, läroanstalterna, föreningar och företag och som lämpar sig för olika ändamål och står till kulturaktörernas förfogande skulle det behövas en särskild kartläggning, där lokalerna och deras användning kunde granskas bl.a. ur följande synvinklar:

- lokaler där professionella och amatörer inom konst och kultur kunde öva och arbeta
- lokaler som lämpar sig för olika former av konst och kultur: olika former av bildkonst och scenkonst, klassisk och rytmisk musik osv.
- lokaler som lämpas sig för olika tillställningar, evenemang, utställningar och andra publika tillfällen
- lokalernas tillgänglighet
- lokaler som olika målgrupper föredrar/lokaler som förenar alla invånare.

I det följande granskas stadens kulturliv utgående från samarbetet mellan aktörerna. Förteckningen är ingalunda heltäckande, i staden verkar också många andra föreningar och grupper inom området konst och kultur, det finns också många olika former av samarbete. Här koncentrerar vi oss på aktörer som på ett eller annat sätt deltagit i beredningen av Kupoli.

STADENS KULTURVÄSENDE

Stadsbiblioteket, Jakobstads museum, de svensk- och finskspråkiga arbetarinstitutionen

Biblioteket och museet har ett aktivt samarbete med bl.a. skolorna och Österbottens barnkulturnätverk BARK. Ett resultat av samarbetet är att man erbjuder skolelever upplevelser i form av tidsresor till olika historiska perioder. På berättarkaféer har man kommit ihåg det gamla Jakobstad: berättarkaféerna har ordnats i samarbete mellan museet, biblioteket och Jakobstads finskspråkiga arbetarinstitution. Biblioteket erbjuder utställningsutrymme åt t.ex. bildkonstföreningen Jakarte. Filmklubben Cinema Paradisos filmvisningar är ett samarbete mellan de svensk- och finskspråkiga arbetarinstitutionen och biografen BioRex. I Arbis program ingår körer, som verkar i form av föreningar, såsom Jakobstads Sångarbröder, Madrigalen och Tonfallet.

Kulturbyrån

Jakobstads kulturbyrå stöder och arrangerar kulturell verksamhet i staden, betjänar invånarna och informerar stadsborna om kulturella frågor samt främjar förenings- och kulturlivet i staden. Kulturbyrån koordinerar och administrerar årligen återkommande fester och evenemang som Kalevaladagen, Veterandagen, Svenska dagen och Självständighetsdagen samt Runebergsveckan. Biblioteket, museet, arbetarinstitutionen och många andra professionella kulturutövare och amatörer är med och arrangerar festerna.

LÄROANSTALTER

Jakobstadsnejdens musikinstitut

Grundläggande konstundervisning

I Jakobstad finns grundläggande konstundervisning i musik och bildkonst. Grundläggande musikundervisning ges i Jakobstadsnejdens musikinstitut och undervisning i bildkonst i konstskolan Balatako, som administreras av musikinstitutet. Hösten 2017 påbörjas i musikinstitutets regi också grundläggande undervisning i teater och dans (balett), något som tidigare har skötts av Arbis och Työvænopisto.

Jakobstads Sinfonietta

Utbildningsorkester för studerande, i sinfoniettan spelar också musikhusets lärare.

Novia

Vid yrkeshögskolan Novia utbildas professionella konst- och kulturutövare: bildkonstnärer, grafiska designere och inredningsplanerare, fotografer, barock- och kyrkomusiker samt musikpedagoger. Hösten 2017 inleds utbildning av dramainstruktörer.

Schaumansalen

Schaumansalen, som administreras av yrkeshögskolan, är en sal för konserter och evenemang, som hyrs ut åt utomstående. I salen ordnas Jakobstads konsertserie, visas nordiska filmer och operaföreställningar från Metropolitan-operan i New York. I Schaumansalen uppträder också musikinstitutets och Novias studerande, och många lokala körer använder den för sina egna konserter.

Yrkesakademin i Österbotten

YA! utbildar i Jakobstad både bildartesaner och musiker (klassisk och rytmisk).

ANDRA AKTÖRER SOM HAR HÖRTS I SAMBAND MED KUPOLI

- Arktiska museet Nanoq och Jakobstads motormuseum, som upprätthålls privat
- Bildkonstföreningen Jakarte
- Musikcafé After Eight
- Musikföreningar, körer och orkestrar: Bel Canto, Betaniakören, Calcanten, Jakob Big Band, Jakobstads Sångarbröder, Jazzoo, Laulu-Jaakot, Tonfallet
- Pietarsaaren eläkkeensaajat
- Pietarsaaren näyttämö
- Svenska Gården
- Citygruppen, Concordia, Finn Jakobstad som representanter för företagarna och turismen

GEMENSAMMA ÅTERKOMMANDE EVENEMANG

EVENEMANG	INNEHÅLL	HUVUDARRANGÖR	PARTNER	TIDPUNKT
Runebergsveckan	Ordkonst och litteratur, musik, kulturarv	Kulturbyrån	Staden: stadsbiblioteket, Jakobstads museum, arbetarinstitutet; Schaumansalen, Musikinstitutet, Novia, Optima, Jakobstads Sinfonietta, Konsertföreningen,	Februari

			körer m.fl.	
Jakobstad Music & Arts Pietarsaari / Jeppis Jazz Festival	Musik, bildkonst		After Eight, Campus Allegro, Friends, Galleri Gro, Jakarte, Jazzoo rf, Staden: kulturbyrån, Jakobstads museum; Schaumansalen, O'Learys, Rosenlunds prästgård m.fl.	Tidigare mars; 2017 oktober
Viva Allegro	Musik, bildkonst, föreläsningar	Musikinstitutet, Novia, Yrkesakademin, Schaumansalen	Arbis, Finskspråkiga arbetarinstitutet	Mars
Jakobs Dagar	Handel och kultur; idrott, musik	Finn Jakobstad	Staden: stadsbiblioteket, Jakobstads museum, turism; företag,	Juli
Spotlight - handelns och kulturens natt	Handel och kultur: musik, konst, teater, dans	Citygruppen	Föreningar, företag, staden	Augusti
RUSK	Kammarmusik, bildkonst, design	Jakobstads Sinfonietta	Musikinstitutet och Balatako, Novia, Yrkesakademin	November
Jul på Södermalm	Handarbete och hantverk, kulturtraditioner, handel	Musikcafé After Eight, Jakobstads museum		December

Gemensamma värden och teman

STRATEGIER OCH LAGSTIFTNING

De sex åtgärdshelheterna i Kulturprogram Österbotten finns – med lite olika tyngdpunkter – med också i Jakobstads kulturpolitiska program. Särskilt tanken på kulturen som en källa till välbefinnande i vardagen och samarbete kring kultur i mångahanda former kommer till uttryck i Kupoli. Verksamhet som förenar kulturellt olikartade befolkningsgrupper har lyfts fram också i det här dokumentet. Landskapsprogrammets helheter ”Tillgänglighet till fostran och utbildning inom konst och kultur”, ”Marknadsföring av kulturevenemang” och ”Utkomst genom kultur” hör till målen också på lokal nivå.

I kulturvisionen för landskapet är ”kulturen integrerad som en del av samhället, alla invånare har tillgång till mångsidig kulturverksamhet och det finns ett brett spektrum av kunniga konst- och kulturproducenter”. Samma mål kommer till uttryck i staden Jakobstads kulturpolitiska program: delaktighet och gemenskap, kulturens tillgänglighet, beaktande av mångfald och ett samarbete mellan aktörerna, som gör det möjligt att uppnå de andra målen.

BLAND STADEN JAKOBSTADS strategiska mål för år 2020 finns flera, som kulturen också kan bidra till att uppnå:

1. Jakobstad har landets bästa service

SÅ HÄR BIDRAR KULTURVÄSENDET TILL ATT MÅLET UPPNÅS:

Kulturtjänsterna utvecklas i samarbete mellan invånarna, kommunala aktörer och samarbetspartner. Jämlikheten mellan språkgrupperna beaktas. Kulturtjänsterna är tillgängliga och hinderfria.

2. Jakobstadsbornas levnadsförhållanden är trivsamma och trygga.

SÅ HÄR BIDRAR KULTURVÄSENDET TILL ATT MÅLET UPPNÅS:

Det kulturella innehållet och kulturlokalerna har inverkan på invånarnas trivsel. När alla grupper känner att de blir beaktade och kulturtjänsterna är tillgängliga för alla, kan kulturväsendet i bästa fall också göra levnadsförhållandena i staden tryggare.

3. Jakobstad har en stark ställning som mångsidig skol-, kultur- och idrottsstad.

SÅ HÄR BIDRAR KULTURVÄSENDET TILL ATT MÅLET UPPNÅS:

I staden finns utbildning inom konstens och kulturens område, både yrkesinriktad och avsedd för amatörer, vid Novia, Musikinstitutet, Yrkesakademin och arbetarinstitutet. Grundläggande konstundervisning ges vid Musikinstitutet, både i musik och bildkonst. Konst och kultur finns med i läroplanerna för den grundläggande utbildningen. Biblioteket och museet, som hör till stadens kulturtjänster, har ett aktivt utvecklingsarbete och når största delen av stadsborna med sitt publikarbete. Stadens kulturbyrå stöder andra kulturproducenter.

4. Jakobstad är en bra uppväxtmiljö för barn och unga.

SÅ HÄR BIDRAR KULTURVÄSENDET TILL ATT MÅLET UPPNÅS:

Att det finns ett utbud av fritidssysselsättningar inom kulturen och att de är tillgängliga för barn och unga främjar deras välbefinnande. Målgrupperna ska höras när tjänsterna utvecklas.

Stadens strategi uppdaterades samtidigt som det kulturpolitiska programmet utarbetades. De värden och mål som nämnts under strategiarbetet och som styr stadens verksamhet har samband också med kulturen:

- en levande tvåspråkighet: tvåspråkigheten ska beaktas både i kulturutbudet, arrangemangen och informationen; om vi lyckas med det här, kan kulturen vara med och stöda en levande tvåspråkighet genom att erbjuda språkgrupperna egna möjligheter till utövande och deltagande men också möjligheter som förenar språkgrupperna
- hälsa och välbefinnande: fungerande kulturtjänster och konstupplevelser främjar välbefinnandet och de har enligt flera undersökningar och utredningar inverkan på hälsan
- arbetsplatser: turism, kultur, konst, design och undervisning har en direkt och indirekt sysselsättande effekt i staden och i regionen
- målet att bli en stad med 20 000 invånare: imagen som kulturstad kan öka stadens attraktionskraft.

Stadens kulturverksamhet regleras av lagen om kommunernas kulturverksamhet och lagen om fritt bildningsarbete, den nya bibliotekslagen som trädde i kraft i början av år 2017 samt museilagen. Enligt lagstiftningen ska "kommunerna främja, stöda och organisera kulturverksamheten i kommunen [och] ordna möjligheter för kommuninvånarna att få grundundervisning i konst samt sådan undervisning inom olika konstområden som stöder amatörer". Arbetarinstitutionen och biblioteket ska med stöd av lagen främja välfärden, ett aktivt medborgarskap, pluralism och kulturell mångfald. Deras verksamhet grundar sig på delaktighet och samhörighet. Museerna och biblioteken bevarar och tar till vara, men stärker också också förståelsen och förmedlar information. Biblioteken erbjuder tillgång till kulturellt innehåll, främjar läsning och litteratur men också en samhällelig och kulturell dialog i sin egen verksamhetsmiljö.

Enligt Kommunförbundets utvecklingsprogram Kommunerna 2021 är "kommunens primära uppgift i framtiden att främja välfärden, samhällsgemenskapen och livskraften inom sitt område".

Rollerna för framtidens kommun gäller bildning, välfärd, delaktighet och gemenskap, livskraft och sysselsättning, livsmiljö, självstyrelse samt utveckling och partnerskap. Staden Jakobstad förverkligar sin roll inom bildningen med hjälp av läroanstalter, skolor, biblioteket och museet, det fria bildningsarbetet och kulturbyrån. Som redan tidigare nämndes främjar kulturen för sin del inte bara välbefinnandet utan också sysselsättningen – och hjälper invånarna att orka med sitt arbete. Ett verksamhetssätt som engagerar invånarna främjar delaktigheten och gemenskapen också när det gäller kulturen. Rollen som gäller delaktighet förutsätter också annat än traditionella enkäter, med dem får man närmast reda på vad nuvarande användare anser om de tjänster som finns. För att få till stånd en utveckling bör invånarna vara med i planeringsskedet och när tjänsterna produceras, inte enbart kommentera färdiga tillställningar, evenemang eller verksamhetsformer. Lokaler för konst och kultur är en väsentlig del av invånarnas livsmiljö och utvecklingen av miljön; kulturväsendet är med i stadens utvecklingsarbete och i partnerskap med företag och

föreningar. I sin självstyrelseroll beslutar staden hur den ska främja och stöda verksamheten i kulturstaden.

Vad är det viktigaste du får ut av kulturverksamheten, hobbyerna, evenemangen?

Mikä on tärkeintä, mitä saat kulttuuritoiminnasta, -harrastuksista, -tapahtumista?

- Ihmisten tapaaminen, yhteisöllisyys, taide-elämykset.*
- Ilo, nautinto osaamisesta, ihmisten tapaaminen*
- Hyvää oloa, uusia ajatuksia, tunteita, elämyksiä, sosiaalisuutta, juttuseuraa = virkistymistä!*
- Att ruskas om genom att ta del av andras tankar, nya för mig som inspirerar eller skaver. Avkoppling, glädje.*
- Avslappning, inspiration, underhållning, något som utmanar mig.*
- Nya intryck och idéer som öppnar och utvecklar mig som person, väcker egna kreativa idéer. Framför allt det intellektuella utbytet - att man växer som människa och känner sig utmanad att tänka i nya banor.*

Av Kommunförbundets diagram framgår vilka samband kommunens olika verksamhetsområden har med varandra och med de mål som uppställts för verksamheten. Kulturväsendets roll gäller såväl bildning, välfärd, delaktighet och gemenskap som utveckling och partnerskap.

KULTURAKTÖRERNAS GEMENSAMMA VÄRDEN OCH MÅL

“Jag vill gärna lyfta fram variationen, fördomsfriheten och tillgängligheten som viktiga drag i det framtida kulturlivet.”

I samtalen med kulturaktörerna återkom samma teman: tillgänglighet, delaktighet, samarbete och publikarbete. Pluralism och kulturell mångfald ingår i det tidigare nämnda. Också kvalitet och kreativitet återkom i diskussionerna.

Det är likväl viktigt att definiera de begrepp som används, så att parterna säkert förstår varandra och talar om samma saker.

Kvalitet och kreativitet

Vilken kulturhobby får dig att må bra? – Allt som får mig att känna att jag upptäcker någon ny sida av livet – musik, film, teater ...

VAD ÄR DET. Kvaliteten på en kulturtjänst förutsätter kreativitet, yrkesskicklighet och användar-/kundcentrering. Högklassig service påverkar användaren och uppfyller kundens förväntningar, men det är svårare att definiera kulturellt innehåll eller kvaliteten på konst. Kvalitet är inte enbart estetik, det kan också handla om att ge nya synvinklar, att väcka tankar och ifrågasätta. Ett ambitiöst genomförande höjer också kvaliteten på konsten.

Önskemål inför framtiden:

- *Bäst om jag kan bli positivt överraskad.*
- *Bredare acceptance för normöverskridande kultur.*

Kvaliteten på det som en professionell utövare och en amatör gör kan vara olika, och man kan inte ställa allmänna kvalitetskriterier på aktörerna i ett kulturpolitiskt program. Strävan efter konst och kultur på hög nivå förenar likväl både amatörer och professionella. Det kan finnas små spänningar mellan de här båda. Av professionella utövare och av studerande som siktar på ett konstnärligt yrke väntar man sig kvalitet, vilket kan ha minskat antalet amatörer inom samma områden och kanske också amatörernas möjligheter; minskningen av bandverksamheten kan visserligen också bero på andra saker.

“Gärna nå'n slags bandverksamhet som skulle vara mer hobbyinriktad och ej i musikhusets regi.”

Definitionen på kvalitet blir aktuell när finansieringssystemet för kulturen förnyas och statsandelarna i fortsättningen grundar sig (också) på annat än årsverken, bl.a. för museernas, teatrarnas och orkestrarnas del. När pengarna delas ut i form av prövningsbaserade understöd och för viss tid, kommer kvaliteten på ett eller annat sätt att synas i kriterierna.

HUR FRÄMJAR MAN DET. Strävan efter kvalitet och kreativitet förenar professionella och amatörer. För att uppnå målet behövs en professionell, högklassig undervisning och handledning, både för studerande som siktar på ett yrke och för amatörer, ändamålsenliga lokaler och redskap och mångsidiga möjligheter att utöva sin konst eller musik.

Pluralism och kulturell mångfald

Vilka kulturevenemang får dig att må bra? – Event som siktar på mångfald, jämlikhet, solidaritet. Så'nt som enar och lyfter hela staden och regionen.
Mikä on muuttunut unelmien kulttuurikaupungissa? – Kaikille ikäryhmille pitäisi olla tarjontaa, monimuotoisuutta ja monikulttuurisuutta!

VAD ÄR DET. Varje samhälle och samfund är pluralistiskt. Pluralism syftar på att vi människor är olika, beroende på kön, sexualitet, socio-ekonomisk ställning, ålder, fysiska egenskaper, handikapp och funktionshinder, religion, språk, kulturella skillnader, etniska drag, politiska åsikter eller ideologier.

Såväl Jakobstad som många andra finländska orter är mångkulturella. Med kulturell mångfald syftar man ofta på samfund med medlemmar, som är invandrare från andra länder och/eller har en annan etnisk bakgrund. Kulturell mångfald innebär att det finns flera parallella kulturer och kulturellt inflytande från flera håll – och att det här tas i beaktande. I Jakobstadsregionen syns och hörs den kulturella mångfalden rent konkret: det talas 72 olika språk i nejden.

HUR FRÄMJAR MAN DET. En stad som tar den kulturella mångfalden i beaktande respekterar skillnaderna mellan människor och försöker göra det lättare för alla att delta utan

rädsla för att bli diskriminerade. Det är frågan om attityder, innehållet i kulturutbudet och olika gruppers möjligheter att delta.

Delaktighet, involvering och samhörighet

Tärkeintä, mitä saat kulttuuriharrastuksista?

- Ihmisten tapaaminen, yhteisöllisyys.

- [Y]hteisesti koettu tuntuu kivalta.

- Ger stadsborna en hemkänsla och samhörighet.

Största utmaningen: Att involvera de egna kulturarbetarna OCH hela befolkningen.

VAD ÄR DET. Delaktighet syftar ofta på publikens, kundernas eller användarnas möjligheter att påverka, samhörighet igen på en känsla av gemenskap, vi-anda. Involvering syftar på att invånarna aktivt är med också vid planeringen och utvecklingen av kulturtjänsterna.

HUR FRÄMJAR MAN DET. Genom att involvera kommuninvånarna i publikarbete eller genom att engagera dem på annat sätt informerar vi om kulturtjänsterna och deras innehåll, fördjupar konst- och kulturupplevelser, får veta vilka behov och önskemål invånarna har, utvecklar användarcentrerade tjänster, men vi skapar också samhörighet. Involvering är en aktiv verksamhet, som innebär möjligheter att påverka för invånarna och en växelverkan mellan stadsborna och kulturaktörerna.

Tillgänglighet – ännu lägre trösklar

VAD ÄR DET. När man funderar på tillgänglighet, tänker man i allmänhet först på rörelsehindrade personer och en hinderfri miljö. Begreppet innefattar ändå mycket mer. Tillgängligheten ökar möjligheterna för sinsemellan olika människor att verka på kulturens område. Tillgänglighet innebär att man beaktar den mänskliga mångfalden i kommunikationen, vid evenemang och tillställningar, när det gäller lokaler och prissättning.

Tillgänglighet har också att göra med delaktighet, och känslan av delaktighet ligger nära upplevelsen av ägarskap: den här tjänsten, den här platsen är till för mig. Känner alla kommuninvånare – oberoende av språk, etnisk bakgrund, olika funktionsförutsättningar – att de är välkomna? Finns det kulturtjänster för alla, oberoende av förmögenhet? Olika specialgrupper är också klienter inom stadens kulturväsende, inte enbart inom social- och hälsovården. Hur blir de bemötta och hur ser man till att de får en jämlik kundbetjäning och information? Om informationen inte når sin målgrupp på rätt språk, på rätt plats, om man inte känner till den tjänst som erbjuds, kan man inte använda den.

HUR FRÄMJAR MAN DET. Man ska förvissa sig om att alla kulturaktörer är medvetna om tillgänglighets- och hinderfrihetsfrågor. Minoriteter och olika målgrupper ska höras. Man kan använda sig av gemensamt utarbetade minnes- och checklistor för att garantera tillgängligheten.

Publikarbete – att våga sig utanför det invanda

“Det känns som att det i princip finns tillräckligt många människor i trakten för att fylla stolarna på t.ex. en konsert, men att många människor helt enkelt tänker att de ‘inte

är så'na som går på så'nt'. Att få människor att våga röra sig utanför sina cirklar är kanske den största utmaningen."

VAD ÄR DET. Publikarbete är inte detsamma som marknadsföring. Marknadsföring är envägskommunikation, medan målet för publikarbetet är att öka delaktigheten, att nå en ny publik, att fungera i växelverkan med olika målgrupper. Målen för publikarbetet är ofta konstnärliga och allmänbildande: publikarbetet ger mer information om innehållet i konserter eller teaterföreställningar och strävar samtidigt till att fördjupa publikens förståelse och upplevelser av konst.

Publikarbetet kan förbättra tillgängligheten genom att sänka tröskeln för deltagande. Det kan skingra fördomar och få människor att bli intresserade av något nytt. Publikarbetet kan riktas till special- och minoritetsgrupper eller till vissa målgrupper. Ur arrangörernas synvinkel fungerar det också som en källa till information om kunderna, då man får till stånd en dialog med en potentiell publik.

Ur stadsbornas synvinkel kan publikarbetet också fungera som mötesplats för likasinnade kulturutövare. En av de intervjuade konstaterade att det är roligare att träffa nya människor i samband med kulturevenemang än på Tinder eller i gaturallyt.

HUR FRÄMJAR MAN DET. Publikarbete är uppsökande. Workshopar, intervjuer med konstnärer och frågestunder kan ordnas på platser där de når också sådana som inte annars skulle söka sig till en konsertsal eller komma på att modern dans, en litteraturkväll eller filmfestival skulle vara något för dem.

Bl.a. RUSK-festivalen och Schaumansalen har redan tagit med olika former av publikarbete i sitt program och också andra aktörer har funderat på publikarbetets möjligheter i Jakobstad. Många av bibliotekets och museets tillfällen för allmänheten kan betraktas som publikarbete: de ger en bakgrund till utställningar och material, presenterar noggrannare samlingar och innehåll på sådana sätt att invånarna kan delta med frågor och kommentarer.

Samarbete – starka tillsammans

"Ett mångsidigt och bra koordinerat kulturliv gynnar alla."

VADÄR DET. Gemensam planering, koordinering, kommunikation mellan kulturaktörerna. Gemensamma teman och evenemang. Samarbete mellan staden, läroanstalter, föreningar och företag. Att involvera invånarna.

HUR FRÄMJAR MAN DET. Kulturaktörerna samarbetar redan nu på många sätt, t.ex. i samband med festivaler och etablerade evenemang. Det finns likväl behov av mer bestående och omfattande former av samarbete. Förslag som gäller samarbete ingår i kapitel 4.

En bra stad ännu bättre: hur ska vi gå vidare?

“Mielestäni Pietarsaari on aikamoinen kulttuurikaupunki jo nyt.”

LÅDA: Berättelsernas Jakobstad

Berättelserna är en väsentlig del av hela programmet under jubileumsåret Finland 100: museets berättarkaféer, det finskspråkiga arbetarinstitutets berättarverkstäder, bibliotekets projekt Jakobstad läser fokuserade alla på lokala berättelser. Hur kunde temat Berättelsernas Jakobstad utnyttjas i samarbete mellan olika aktörer också i fortsättningen?

Med hjälp av berättelser och berättande kan man stärka imagen som kulturstad och marknadsföra Jakobstad, föra en dialog mellan kultur- och turismaktörerna och stadsborna. Med hjälp av berättelser kan man engagera invånarna och främja integrering i båda riktningarna: det är viktigt att också samla in och dela invandrarnas berättelser, som en del av stadens förråd av berättelser.

/ LÅDAN SLUT

FRAMÅT TILLSAMMANS: REKOMMENDATIONER OCH FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

“Mikään ei muutu, jos ollaan varovaisia.”

Rekommendationerna innehåller förslag till åtgärder i anslutning till fem teman. Områdena är välfärd, tillgänglighet, regionalt kulturpolitiskt program, kommunikation och samarbete. Rekommendationerna presenteras i alfabetisk ordning, staden Jakobstad fattar beslut om tyngdpunktsområden.

Välfärd

Kulturen tas med i stadens välfärdsberättelse

MÅL:

- Kulturens andel tas med i stadens välfärdsberättelse.
- Kulturens samband med andra sektorer synliggörs.
- Sektorernas gemensamma mål och kommuninvånarnas bästa ska ihåggkommas: de som använder social- och hälsovårdstjänster är kommuninvånare och specialgrupperna är också klienter inom andra offentliga tjänster.
- Kulturväsendets inverkan på kommuninvånarnas välbefinnande uppföljs.

MEDEL:

- Representanter för kulturen med i arbetsgruppen som bereder välfärdsberättelsen.
- Ur statistiken över biblioteket, museet, arbetarinstitutet och det allmänna kulturväsendet plockas indikatorer som beskriver kulturens inverkan på välbefinnandet, och dessa tas med i stadens välfärdsberättelse.

- Utvärderingen av kulturens inverkan på välbefinnandet utvecklas i samarbete med stadens övriga kulturaktörer .
- Det gäller att se till att det sektorsövergripande samarbetet för att främja hälsa och välbefinnande inte glöms bort i samband med reformen av regionförvaltningen.

Tillgänglighet

Olika aspekter av tillgänglighet beaktas

- Olika bestämmelser som gäller stadens aktörer och som syftar till att göra lokaler och tjänster tillgängliga ska beaktas. För olika aktörer, t.ex. biblioteken, har utarbetats riksomfattande rekommendationer, där tillgängligheten granskas med tanke på både den byggda miljön och den sociala tillgängligheten. Den riksomfattande tjänsten Kultur för alla tillhandahåller rikligt med anvisningar om tillgänglighet, dessa kan användas.
- Den byggda miljös och webbtjänsternas hinderfrihet samt språklig, kulturell, social och ekonomisk tillgänglighet tas i beaktande.

MÅL:

- Kulturproducenterna känner till olika aspekter av tillgänglighet och tar dem i beaktande i samband med tillställningar, evenemang och lokaler.
- Fysisk hinderfrihet samt språklig, kulturell och social tillgänglighet har beaktats i det utbud som stadens kulturväsende står för och i mån av möjlighet också i andra kulturaktörers utbud.
- Webbtjänsternas tillgänglighet och hinderfrihet har säkerställts.
- Genom publikarbete främjar man tillgängligheten och att man beaktar tillgängligheten gör i sin tur publikarbetet lättare.

MEDEL:

- Utbildning och information om tillgänglighetsfrågor ordnas för kulturaktörerna. Kontrolleras att alla aktörer har den här kunskapen – också andra än kommunala, även om bestämmelserna inte gäller dem på samma sätt.
- Minnes- och checklistor över olika aspekter av tillgänglighet utarbetas åt producenter av utställningar och kulturevenemang. Ansvarspersoner och de som upprätthåller evenemangsplatser informeras om listorna. Kulturella webbtjänsters tillgängligheter utvärderas med hjälp av checklistor och användartest.

Regionalt Kupoli-program

Att vidga synvinkeln från staden Jakobstad till ett program som omfattar hela Jakobstadsregionen

- Den regionala synvinkeln är en naturlig fortsättning på stadens kulturpolitiska program.
- Kulturen känner inga kommungränser, invånarna rör sig på jakt efter intressant innehåll.
- Många funktioner berör redan hela regionen och t.ex. en utvidgning av den grundläggande konstundervisningen till övriga kommuner i regionen är en viktig spjutspets.

- Turismen och kulturturismen utvecklas redan ur en regional synvinkel.

MÅL:

- Utarbetande av ett regionalt kulturpolitiskt program

MEDEL:

- En regional arbetsgrupp tillsätts för att utarbeta ett gemensamt kulturpolitiskt program för kommunerna.

Kommunikation

“Det handlar alltså om koordinering, paketering och presentation av befintligt utbud.”

“Marknadsföring idag utgör en stor utmaning. Hur ska man nå potentiella kunder?”

Allmän och gemensam utveckling av både den interna kommunikationen på kulturens område och den externa som riktas till kunder

En fungerande kommunikation främjar tillgängligheten till kulturtjänster, då vetskapen om de tjänster som finns ökar. Kommunikationen kan också stöda pluralism och kulturell mångfald, då olika målgrupper, också specialgrupper och minoriteter, känner till stadens kulturutbud. Utvecklandet av kommunikationen har också samband med utvecklandet av turismen.

MÅL:

- Gemensam och koordinerad planering av kommunikationen, vilket möjliggör gemensamma kampanjer
- Utveckling av den interna kommunikationen mellan kulturaktörerna: redskap för ömsesidig kontakt mellan träffarna.

MEDEL :

- Ett projekt för att utveckla kommunikationen, ansökan om separat finansiering och projektledare
- Kulturaktörerna och evenemangen sammanställs till en gemensam webbtjänst, webbsida eller -register. I början av projektet utreds möjligheterna till samarbete med befintliga tjänster och lösningar som KulturÖsterbottens evenemangskalender. Evenemangskalendern kunde fungera som underlag också i Jakobstadsregionen, om tjänsten utvecklas tillsammans. Det är skäl att undvika överlappande och parallella system. Utgångspunkten är befintliga lösningar och användningen av dem.
- Inom den externa kommunikationen borde tyngdpunkten ligga på att utveckla den interaktiva kommunikationen i sociala medier i stället för statiska webbsidor, vilket också ger mångsidigare kanaler för kundinformation och -respons. Kartläggning och utveckling av möjligheterna till Podcast-sändningar, rörliga bilder och visuell kommunikation över huvud taget: aktörerna kunde eventuellt turas om med att producera innehåll under året.
- Gemensam användning av traditionella tryckta medier: gemensamma annonser om evenemang månadsvis eller en gemensam, tryckt kulturkalender som ges ut med regelbundna mellanrum.
- Redskap och rutiner för den interna kommunikationen mellan aktörerna.

Samarbete

“Det finns många små kulturutövare i staden men ingen som egentligen försöker koordinera detta.”

“Vi borde kunna erbjuda både inhemska och utländska turister intressanta helhetspaket när det gäller övernattning, mat och program.”

“Vi borde utgå från den helhet vi vill skapa och sedan samla delarna därefter.”

Samarbetet mellan kultur, konst, turism och regionutveckling bör utökas och utvecklas. På flera håll har man märkt att festivaler, serier och förenande rubriker får människorna i rörelse, enskilda evenemang jämnt utströdda över året väcker inte tillräckligt med uppmärksamhet.

MÅL:

- Ökat samarbete mellan kultur, konst, turism och regionutveckling
- Stadens kulturväsende som aktiv inspiratör och facilitator för publikarbete
- Tillsammans åstadkommer vi något mer, större, synligare och något som sannolikt också når fler invånare. I samband med större helheter får också mindre, enskilda tillställningar mer synlighet och eventuellt en större publik.
- Allas kunnande utnyttjas, när man planerar och agerar som nätverk och kommunicerar över organisations- och sektorgränserna, i framtiden förhoppningsvis också över kommungränserna.

“Kulturidkarna skulle sammankallas till årliga, frivilliga, planeringsträffar för att synkronisera konserterna och eventuellt ge möjlighet till samarbete dem emellan.”

MEDEL:

- Stadens kulturbyrå bör ha en koordinerande roll och ledansvar för den gemensamma planeringen: sammankallande av möten, dokumentering av gemensamma beslut i en form och på en plats, som alla har tillgång till. Information om överenskomna linjer.
- Säsongvisa samlingar för kulturaktörer. På samlingarna koncentrerar man sig i tur och ordning på evenemang och aktiviteter under vår-, sommar- och höstsäsongen.
- Tillräckligt strukturerade träffar, så att gemensamt överenskomna saker dokumenteras och förmedlas till alla, likväl tillräckligt informella diskussionstillfällen för att också de minsta aktörerna ska känna sig välkomna.
- En gemensam årsklocka, där teman, evenemangsserier och festivaler som berör alla antecknas.
- Gemensamt överenskomna teman och/eller värden för varje år eller planeringsperiod, teman som alla betonar i sin verksamhet både internt och utåt mot kommuninvånarna: vilka teman är gemensamma vid olika tidpunkter?
- Ett gemensamt forum, som är öppet också för alla kultur-, konst- och designföretagare i staden: kulturföretagare, Citygruppen, Concordia, stadens turist- och marknadsföringsbyrå och Finn Jakobstad, som ansvarar för Jakobs Dagar, ska vara med, och då kunde samarbetet mellan kultur och handel i fortsättningen växa ur nuvarande former och omfatta också annat, t.ex. publikarbete.
- Gemensam fortbildning om bl.a. kommunikation och publikarbete.

“Samverkan är ordet.”

BILAGOR

BILAGA 1. Kommunikationsplan och dess förverkligande

KULTURAKTÖRER

MÅL:

- Processen med att utarbeta programmet så öppen som möjligt; kulturaktörerna medvetna om arbetet med Kupoli.
- Delaktighet och möjlighet att påverka innehållet i programmet .
- Insamling av åsikterna på kulturfältet: vad fungerar, vad kunde utvecklas, vilka är utmaningarna, vilken är den gemensamma visionen för kulturstadens framtid.
- En uppfattning om vilka teman, värden och mål som förenar aktörerna.

MEDEL:

- Diskussioner på tumanhand och i grupp med staden, läroanstalter, föreningar och med representanter för bl.a. Citygruppen, Finn Jakobstad och Concordia.
- Frågeblankett utgående från en adresslista från kulturbyrån till de föreningar, som det inte förekom något personligt möte med och till församlingarna.
- Workshop för alla intervjuade och för arbetsgruppen 26.1.2017 på After Eight.

RESULTAT:

- Sammanlagt 31 samtal med allt som allt 35 kulturaktörer. Det material som insamlades genom intervjuerna viktigt vid utarbetandet av programmet. Information om Kupoli spreds också via de intervjuade till deras egna verksamhetsmiljöer.
- Åtta svar på blanketten.
- Workshopen hade 14 deltagare, materialet har utnyttjats vid utarbetandet av programmet. Främjade nätverkande mellan aktörerna och gav upphov till samarbetsmöjligheter och -idéer.
- Aktörerna började efter workshopen med kulturfrukostträffar, dit alla kulturaktörer är välkomna. De första träffarna ordnades redan i februari och mars 2017.

KULTURPUBLIKEN OCH INVÅNARNA

MÅL:

- Processen med att utarbeta programmet så öppen som möjligt. Kännedom om arbetet med Kupoli spridits i så vida kretsar som möjligt i staden.
- Invånarnas och kulturpublikens åsikter får komma fram.
- Delaktighet och möjlighet att påverka innehållet i Kupoli.

- Att nå olika målgrupper med olika kommunikationsmedel.

MEDEL:

Eftermiddagsjour, då programmets sammanställare var anträffbar i tre timmars tid.

- Fyra platser för att nå olika målgrupper.
- After Eight (21.11.2016), stadsbiblioteket (7.12.2016), Campus Allegro (11.1.2017), Finska arbetarinstitutet, institutshuset (21.2.2017).
- Information om jourtillfällena i samband med tidningsintervjuer, på anslagstavlor i biblioteket, arbetarinstitutet och gymnasiet samt i centrumaffärer, på stadens hemsida och i sociala medier.

Samtal

- Några samtal med studerande/stadsbor som hade annat modersmål än finska/svenska

Frågeblankett

- En webbenkät om stadens kulturutbud riktad till en liten grupp mottagare

Sociala medier

- Blogg: för presentation av kulturaktörer, längre texter
- Facebook-sida: för att ställa frågor om stadens kulturliv, dela bloggtexter, informera om olika skeden i arbetet med programmet, marknadsföra jourtillfällena
- Instagram-konto: för att synliggöra arbetet med programmet, för att etablera de gemensamma hashtagarna.

Medier

- Intervjuer i JeppisWeekly, Pietarsaaren Sanomat, Österbottens Tidning, på Svenska Yles webbsida när arbetet inleddes. PS och ÖT hade en artikel också i samband med workshopen.

RESULTAT:

- Till jourtillfällena kom varje gång 5–20 stadsbor i olika ålder, som talade olika språk och var intresserade av olika former av kultur. Kommentarer har utnyttjats vid utarbetandet av programmet.
- På frågeblanketten kom 24 svar, största delen av dem är detaljerade och grundliga. Svaren har varit till nytta vid utarbetandet av programmet och citat ur svaren har använts i programmet.
- På de frågor som ställdes på Facebook-sidan kom högst några tiotal svar, som kunde användas vid utarbetandet av programmet. Frågorna var i bästa fall synliga för över tusen användare. Av de enskilda uppdateringarna var länkarna till personpresentationerna i bloggen mest populära. En del av dem nådde 800–900 och den populäraste t.o.m. drygt 4 100 användare. Bloggtexterna lästes av några hundra personer per månad, så också bloggen tjänade sitt syfte. De mest populära var presentationerna av stadens kulturaktörer. Hashtagarna #kulttuurikaupunkipietarsaari och #kulturstadenjakobstad skulle ha krävt mer marknadsföring. Nu använde några av stadens aktörer dem i samband med sina publikationer.

BILAGA 2. Utvecklingsidéer

Vid samtalen ansikte mot ansikte och på nätet, på workshoparna och vid andra möten kom det fram en massa goda utvecklingsförslag, som har samlats här. En del kan snabbt tas i bruk, andra kräver en insats av staden eller samarbete mellan flera aktörer. Samarbete är nyckelordet också i det här sammanhanget.

Egentliga rekommendationer om fortsatta åtgärder, projekt och nya möjligheter sammanställdes i Kupoli inom fem temaområden. De presenteras i kapitel 4. Framåt tillsammans: rekommendationer.

SAMARBETE MELLAN STADEN JAKOBSTAD OCH ANDRA PROFESSIONELLA KULTURUTÖVARE

- En inbördes arbetsrotation för kulturutövare skulle göra dem bekanta med varandras vardag, öka kunnandet hos de arbetstagare som deltar och deras ramorganisation och öka den ömsesidiga förståelsen bland aktörerna.
- En kulturproducent-pool, kostnaderna för den skulle delas mellan deltagarna. De aktörer som är med kan i sin tur utnyttja de här yrkesutbildade resurspersonerna, som också själva skulle utvecklas i sitt mångsidiga arbete.
- I staden finns många konstnärer inom olika områden. Deras åsikter och kunnande borde utnyttjas mera för att förbättra stadsbilden och också i större utsträckning inom stadsplaneringen.
- Gemensamma fortbildningstillfällen. Flera kulturaktörer har samma behov av kunnande oberoende av bakgrundsorganisation. Kommunikation, redskap för publikarbete, användandet av berättelser är lämpliga teman för gemensamma utbildningstillfällen.

KOMMUNIKATION

“Mitä tarvitaan lisää? - Terävämpää tiedottamista esim. eri some-kanavissa, jotta tieto kulkisi nykyistä paremmin.”

- Information om kulturtjänster för olika målgrupper: vad biblioteket, museet, föreningar, läroanstalter erbjuder äldre personer, skolelever, studerande, personer i arbetsför ålder, invandrare, specialgrupper, personer som talar ett främmande språk. Finns det tjänster som kan beställas till serviceboenden, skolklasser eller till ett föreningsmöte?

- Ett informationspaket om stadens och andra aktörers utbud riktat till utländska studerande: så här skaffar du dig ett bibliotekskort, den här servicen är avgiftsfri, det här får du för en liten slant.
- Små aktörer kunde förena sina krafter i sociala medier: dela på upprätthållansvar och tillsammans få mer synlighet. Om flera körer eller föreningar grundar ett gemensamt Instagram-konto, kan ansvaret för uppdateringen delas på flera, det blir mer innehåll och det sammanlagda antalet besökare ger mer uppmärksamhet. Nyttan är troligen större än den inbördes konkurrensen om samma konsert- eller annan publik.
- Utveckling av publikarbetet kring gemensamma teman; gemensamma verkstäder för professionella aktörer, berättarkaféer och konstnärsträffar för allmänheten. Att föra publikarbetet och den uppsökande verksamheten dit, där användarna och kommuninvånarna rör sig; att sammanföra kulturell målpublik som är intresserad av samma sak. Aktörerna har sina egna mål, men huvudrollen innehas av kommuninvånarna och kulturkonsumenterna - publikarbetet ökar samtidigt tillgängligheten.